

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(๑)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(๓)
กิตติกรรมประกาศ	(๕)
สารบัญ	(๖)
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	(๕)
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕
๑.๓ ขอบเขตการวิจัย	๕
๑.๔ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๕
๑.๕ นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	๕
๑.๖ ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
๑.๗ วิธีดำเนินการวิจัย	๑๕
๑.๘ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑๕
บทที่ ๒ จิตรกรรมฝาผนังที่ปรากฏในพระอุโบสถวัดคูสิดาราม	๑๖
๒.๑ ความเป็นมาของจิตรกรรมฝาผนังวัดคูสิดาราม	๑๖
๒.๑.๑ ความหมายของภาพจิตรกรรมฝาผนัง	๑๖
๒.๑.๒ ความเป็นมาของจิตรกรรมฝาผนังสมัยต่าง ๆ	๒๐
๒.๑.๓ จิตรกรรมฝาผนังวัดคูสิดาราม	๒๖
๒.๒ รูปแบบและเรื่องราวภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในอุโบสถวัดคูสิดาราม	๓๒
๒.๒.๑ รูปแบบภาพจิตรกรรมฝาผนัง	๓๒
๒.๒.๒ เรื่องราวภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในอุโบสถวัดคูสิดาราม	๓๔
๒.๒.๒.๑ ภาพเทวดาขมุนี	๓๔
๒.๒.๒.๒ ภาพพุทธประวัติ	๓๗
๒.๒.๒.๓ ภาพमारผจญ	๕๐
๒.๒.๒.๔ ภาพนรกภูมิ	๕๑

๒.๒.๒.๕ ภาพสมุทรมโฆษชาดก	๕๓
๒.๓ คติธรรมจากภาพจิตรกรรมฝาผนังในพระอุโบสถวัดดุสิตาราม	๕๔
๒.๔ สรุป	๕๖
บทที่ ๓ คติธรรมที่ปรากฏในจิตรกรรมฝาผนังในพระอุโบสถวัดดุสิตาราม	๕๕
๓.๑ ภาพเทวดาชุมนุม	๕๕
๓.๑.๑ ธรรมเป็นโลกบาล ๒ อย่าง	๕๕
๓.๑.๒ มหากุศล ๘	๖๑
๓.๒ ภาพพุทธประวัติ	๖๖
๓.๒.๑ กุศลกรรมบถ ๑๐	๖๗
๓.๒.๒ โพชฌงค์ ๗	๖๘
๓.๓ ภาพमारผจญ	๖๙
๓.๓.๑ บารมี ๑๐	๗๐
๓.๓.๒ บุญกิริยาวัตถุ ๑๐	๗๓
๓.๔ ภาพนรกภูมิ	๗๖
๓.๔.๑ อกุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ	๗๗
๓.๔.๒ อบายมุข ๖	๗๙
๓.๕ ภาพสมุทรมโฆษชาดกภายในกรอบไม้สลักปิดทอง	๘๑
๓.๕.๑ สังคหวัตถุ ๔	๘๒
๓.๕.๒ ฃรราวาสธรรม ๔	๘๕
๓.๖ สรุปความ	๘๕
บทที่ ๔ วิเคราะห์คติธรรมที่ปรากฏในจิตรกรรมฝาผนังวัดดุสิตาราม	๕๐
๔.๑ คติธรรมจากภาพเทวดาชุมนุม คือ ธรรมเป็นโลกบาล ๒ มหากุศล ๘	๕๐
๔.๒ คติธรรมจากภาพพุทธประวัติ คือ กุศลกรรมบถ ๑๐ โพชฌงค์ ๗	๕๑
๔.๓ คติธรรมจากภาพमारผจญ คือ บุญกิริยาวัตถุ ๑๐ บารมี ๑๐	๕๒
๔.๔ คติธรรมจากจิตรกรรมฝาผนังภาพนรก คือ อกุศลกรรมบถ ๑๐ อบายมุข ๖	๕๔
๔.๕ คติธรรมจากภาพเขียนสมุทรมโฆษชาดก คือ สังคหวัตถุ ๔ ฃรราวาสธรรม ๔	๕๕
๔.๖ สรุปความ	๕๖

บทที่ ๕ สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๕๓
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๕๓
๕.๒ ข้อเสนอแนะ	๕๘
๑) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๕๘
๒) ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ	๕๘
๕.๓ ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป	๕๙
บรรณานุกรม	๑๐๐
ภาคผนวก	๑๐๓
ภาคผนวก ก : ภาพจิตรกรรมฝาผนัง	๑๐๘
ภาคผนวก ข : หนังสือขออนุญาต ส่งถึงเจ้าอาวาสวัดคูสิตาราม	๑๑๖
ประวัติผู้วิจัย	๑๑๗

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

อักษรย่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ใช้อ้างอิงจากพระไตรปิฎกภาษาบาลีและพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และคัมภีร์อรรถกถาภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑. คำย่อชื่อพระไตรปิฎก

พระไตรปิฎกที่ใช้อ้างอิงจะระบุตัวเลขเป็น เล่ม/ข้อ/หน้า หลักอักษรย่อชื่อพระคัมภีร์ เช่น ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๒๖๗/๒๑๓ หมายถึง สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค ภาษาไทย เล่มที่ ๑๑ ข้อที่ ๒๖๗ หน้าที่ ๒๑๓ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรียงตามลำดับคัมภีร์ดังนี้

พระวินัยปิฎก

วิ.ม.	(ไทย)	=	วินัยปิฎก	มหาวิภังค์	(ภาษาไทย)
วิ.ญ.	(ไทย)	=	วินัยปิฎก	จูฬวรรค	(ภาษาไทย)

พระสุตตันตปิฎก

ที.สี.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	สีลขันธวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ม.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ปา.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฎิกวรรค	(ภาษาไทย)
ม.มู.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มูลปิณณาสก์	(ภาษาไทย)
ม.ม.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มัชฌิมปิณณาสก์	(ภาษาไทย)
ม.อุ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	อุปริปิณณาสก์	(ภาษาไทย)
ส.ส.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	สคาถวรรค	(ภาษาไทย)
อง.ทุก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ทุกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.จตุกก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	จตุกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ปญจก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ปญจกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.สตุตก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	สตุตกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.อฏฐก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	อฏฐกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ทสก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ทสกนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ.ธ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ธรรมบท	(ภาษาไทย)
ขุ.อิติ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	อิติวุตตกะ	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ทุกก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ทุกกนิบาตชาดก	(ภาษาไทย)

๒. คำย่อชื่อคัมภีร์อรรถกถา

คัมภีร์อรรถกถาที่ใช้อ้างอิงจะระบุตัวเลขที่ เล่ม/ภาค/ตอน/หน้า หลังอักษรย่อชื่อพระคัมภีร์ เช่น ขุ.ชา.ปญจก.อ. (ไทย) ๕๘/๑/๔/๖๑๓-๖๑๕. หมายถึง สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย

ปัญจนินบาตชาดก อรรถกถาภาษาไทย เล่มที่ ๕๘ ภาคที่ ๑ ตอนที่ ๔ หน้า ๖๑๓-๖๑๕ ฉบับมหา
มกุฏราชวิทยาลัย

อรรถกถาพระวินัยปิฎก

วิ.มหา.อ. (ไทย) =	วินัยปิฎก	สมันตปาสาทิกา มหาวิภังค์อรรถกถา	(ภาษาไทย)
วิ.จู.อ. (ไทย) =	วินัยปิฎก	สมันตปาสาทิกา จูฬวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)

อรรถกถาพระสุตตันตปิฎก

ที.สี.อ. (ไทย) =	ทีฆนิกาย	สุมังคลวิลาสินี	สีลขันธวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ที.ม.อ. (ไทย) =	ทีฆนิกาย	สุมังคลวิลาสินี	มหาวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ที.ปา.อ. (ไทย) =	ทีฆนิกาย	สุมังคลวิลาสินี	ปาฏิกวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ม.มฺ.อ. (ไทย) =	มัชฌิมนิกาย	ปปัญจสูทนี	มูลปิณธวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ม.ม.อ. (ไทย) =	มัชฌิมนิกาย	ปปัญจสูทนี	มัชฌิมปิณธวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ม.อุ.อ. (ไทย) =	มัชฌิมนิกาย	ปปัญจสูทนี	อุปรปิณธวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
สํ.ส.อ. (ไทย) =	สังยุตตนิกาย	สารัตถปกาสินี	สคาถวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
อง.ทุก.อ. (ไทย) =	อังคุตตรนิกาย	มโนรทปุรณี	ทุกนิบาตอรรถกถา	(ภาษาไทย)
อง.จตุกก.อ. (ไทย) =	อังคุตตรนิกาย	มโนรทปุรณี	จตุกกนิบาตอรรถกถา	(ภาษาไทย)
อง.ปญจก.อ. (ไทย) =	อังคุตตรนิกาย	มโนรทปุรณี	ปัญจกนิบาตอรรถกถา	(ภาษาไทย)
อง.สตุตก.อ. (ไทย) =	อังคุตตรนิกาย	มโนรทปุรณี	สตุตกนิบาตอรรถกถา	(ภาษาไทย)
อง.อฏฐก.อ. (ไทย) =	อังคุตตรนิกาย	มโนรทปุรณี	อฏฐกนิบาตอรรถกถา	(ภาษาไทย)
อง.ทสก.อ. (ไทย) =	อังคุตตรนิกาย	มโนรทปุรณี	ทสกนิบาตอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ธ.อ. (ไทย) =	ขุททกนิกาย	ธรรมบท	อรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.อิติ.อ. (ไทย) =	ขุททกนิกาย	ปรมัตถทีปนี	อิติวุตตกอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ทุก.อ. (ไทย) =	ขุททกนิกาย	ทุกนิบาตชาดก	อรรถกถา	(ภาษาไทย)